

Priopćenje za medije

Udruga poslodavaca u zdravstvu (UPUZ) i Koalicija udruga u zdravstvu (KUZ) predstavili su na konferenciji za novinare inicijativu o osnutku „Zdravog fonda“ kojim bi se dio prihoda od povišenja cijena cigareta izravno usmjerili u zdravstvo to jest u onkologiju, preventivne aktivnosti i programe ranog otkrivanja zloćudnih bolesti, ali i na njihovo pravodobno i adekvatno liječenje.

Zdravi fond

Zagreb, 11. siječnja 2017. Na konferenciji za novinare Udruga poslodavaca u zdravstvu predstavila je inicijativu o osnutku „Zdravog fonda“ u koji bi se novac prikupljao skupljim duhanskim proizvodima. Taj bi fond bio odvojen od Ministarstva financija, a sav novac bi se transferirao u Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje (HZZO). Upravo prema izračunu HZZO-a, svi troškovi vezani za bolesti, bolovanja i ostalo uzrokovanim konzumacijom duhanskih proizvoda iznosili su 1,5 milijardi kuna u 2015. Godini.

Suradnik u UPUZ-u Ivan-Kristijan Baričević predložio je u ime Udruge da sljedeće godine svaka kutija cigareta poskupi za 3 kune: *„U prvoj godini na taj je način moguće za Zdravi fond prikupiti milijardu i 150 milijuna kuna. U drugoj godini sa dodatnim povećanjem od 1 kune moguće je prikupiti 1,5 milijardi kuna, a u trećoj godini uz još 1 dodatnu kunu 1,84 milijardi kuna“.*

Punjenje Zdravog fonda ovisilo bi o količini prodanih kutija cigareta na tržištu, a HZZO bi taj novac mogao koristiti za direktnu zdravstvenu zaštitu, rekao je direktor UPUZ-a dr. Dražen Jurković: *„HZZO je izračunao da zbog posljedica pušenja na godinu gubi gotovo desetinu svojeg proračuna. Inicijativom Udruge poslodavaca u zdravstvu želimo dio novca vratiti HZZO-u. Zdravi fond mora biti izdvojen iz Ministarstva financija budući da država ionako ne izvršava svoje obveze, tj. prema Zakonu o zdravstvenom osiguranju, država treba HZZO-u uplaćivati oko 4 milijarde kuna na ime zaštićenih skupina i ostalih zakonskih obaveza na godišnjoj razini, a uplaćuje oko 2.4 milijarde. To je svake godine oko 1,5 milijarda manje, odnosno više nego li je manjak koji radi zdravstveni sustav.“*

Smanjenje broja pušača direktno i proporcionalno je povezano s povećanjem poreza i posljedičnim poskupljenjem cigareta te stručnjaci procjenjuju da svako poskupljenje cigareta od 10% dovodi do smanjenja broja popušanih cigareta za 2,5-5%, pa tu inicijativu podupire i Koalicija udruga u zdravstvu koja okuplja 84 udruge pacijenata: *„Svaki treći građanin Hrvatske puši, objavilo je početkom godine Ministarstvo zdravlja. Procjenjuje se da oko polovice pušača želi prestati s tom navikom, a unatoč poskupljenjima cigareta u proteklih pet godina, broj pušača ne smanjuje se. Zato je potrebno bar dio novaca preusmjeriti te unaprijediti preventivne aktivnosti i programe ranog otkrivanja zloćudnih bolesti, ali i na njihovo pravodobno i adekvatno liječenje jer poznato je da je pušenje glavni rizik za nastanak raka pluća“* rekao je predsjednik KUZ-a Ivica Belina.

Koalicija udruga u zdravstvu, osim cigareta, predlaže i poskupljenje drugih štetnih proizvoda, kao što su slatkiši, slatka pića, alkoholna pića i hrane koja sadrži zasićene masne kiseline, primjerice grickalice, jer bi se na taj način smanjila njihova dostupnost. Prema podacima koje su iznijeli na konferenciji za novinare u Hrvatskoj se na godinu popije 12,8 litara čistog alkohola po stanovniku, a 64% muškaraca i 54% žena u RH imaju prekomjernu tjelesnu težinu, a 22,3% građana je pretilo.

Nedavno objavljeno istraživanje OECD-a o zdravlju u Europi pokazalo je zabrinjavajuće podatke o broju Hrvata koji umiru od karcinoma s obzirom na europski prosjek. Naime, na godinu više od milijun i 300 tisuća stanovnika Europske unije umre od raka, a najviše stope smrtnosti su upravo u Hrvatskoj, Mađarskoj, Sloveniji, Slovačkoj i Danskoj, gdje od raka umre najmanje 10 posto više ljudi od europskog prosjeka. Glavni čimbenici rizika koji su specifično vezani za pojedine karcinome su pušenje, loša prehrana, manjak vitamina i minerala, konzumacija alkohola, manjak tjelesne aktivnosti, sunčanje, pretilost i infekcije. Prema podacima Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo u Hrvatskoj svaki dan 38 građana umre od zloćudnih bolesti, broj alkoholičara je između 200.000 i 240.000, od kojih se samo oko 3% liječi. 48,3% uzroka smrti u Hrvatskoj vezano je za bolesti srca i krvožilnog sustava, a čak 11% djece je prekomjernom tjelesnom težinom, dok je 5,2 % pretile djece.